

Stockholmskällan

Guida i Gamla stan

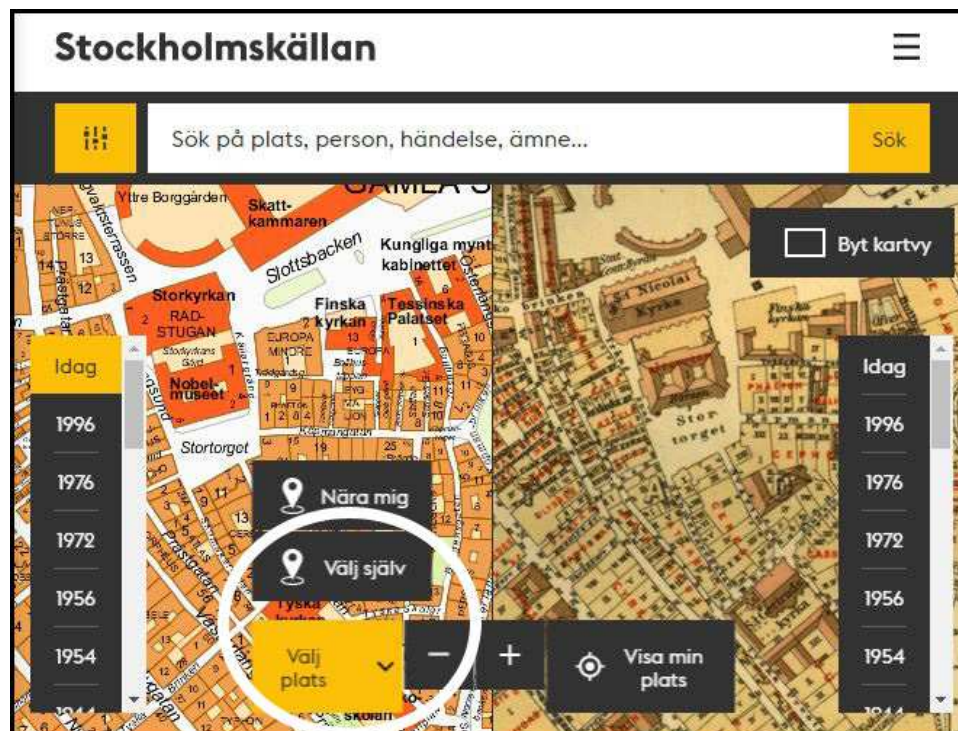
Du ska vara guide och berätta om en historisk händelse, person eller plats i Gamla stan för dina klasskamrater under en guidad tur. En guide berättar och beskriver på ett sätt som gör att historien känns levande eller rolig för den som lyssnar.

1. Välj plats och ämne

Välj en plats i Gamla stan där någon spännande person har bott eller där någonting intressant har hänt. Du kan välja ämne att berätta om på tre sätt:

1. Välj en person, plats eller händelse från Gamla stan som du redan är intresserad av eller känner till.

Sök i Stockholmskällan genom att släppa en nål på kartan. Klicka på *Välj plats - Välj själv*. Du kommer att få träff på foton, texter och böcker som hör ihop med den plats du valde på kartan. Leta igenom träfflistan tills du hittar något som fångar ditt intresse. Du kan också söka genom att skriva in ett sökord i sökrutan.

2. Välj en person, plats eller händelse från listan på förslag. Sök efter information här på Stockholmskällan eller på andra ställen.

- Kungliga slottet
- Fotboll slår sönder fönsterruta på slottet 1940
- Sophie Sager
- Abraham de Broens misshandel av Fänrik Hammarlund
- Stockholms blodbad
- Storkyrkan
- Statyn av Sankt Göran och draken
- Slottsbranden 1697
- Synagogan på Själagårdsgatan 19
- Wilhelm Lundbergs fotoateljé på Skomakargatan 1
- Wendela Hebbe
- Carin Ersson, "Vackra dalkullan"
- Mordet på Axel von Fersen
- Lars Johan Hierta
- Loheskatten
- Svartbrödraklostret
- Gyldene freden
- Kornhamnstorg
- Aaron Isaac
- Frans Albert Pettersson och Lars Konrad Johansson
- Vädersonstavlan
- Kristina Gyllenstierna
- Nicodemus Tessin

2. Gör research och efterforskningar

När du har valt ämne söker du information om det. Sök på Stockholmskällan, biblioteket, läroboken och på andra ställen. I Stockholmskällan finns mycket om stadens historia och kanske om just din händelse men använd även andra källor. Läs till exempel på om tidsperioden i din lärobok, leta på Internet efter andra viktiga händelser det år (eller de år) som din berättelse utspelar sig. Glöm inte att använda även litteraturtipsen i Stockholmskällan!

Arbeta källkritiskt

Avgör om din källa ger en trovärdig, rimlig eller pålitlig bild av historien. Källkritik handlar om att kontrollera

- **äkthet**, om källan är sann och korrekt eller falsk och felaktig
- **närhet**, om källan är från samma tid som det den beskriver
- **tendens**, om källan är saklig och neutral eller vinklad och partisk
- **beroende**, om källan ger förstahandsinformation eller om den bygger vidare på andra källor. Dokument, bilder och föremål kan vara historiska förstahandskällor eller primärkällor. När du använder förstahandskällor kommer du nära historien, utan att någon annan har valt ut, ändrat eller dragit slutsatser om vad som ska berättas eller förklaras.

3. Förbered din guidning

När du har läst in dig på historien börjar du förbereda din guidning, det vill säga *skriva manus* och *öva*.

1. **Inledning som väcker intresse, till exempel:**
 - ett citat
 - en historisk bild
 - en fråga för publiken att fundera på
 - någonting som kastar publiken in i berättelsen

Du kan till exempel börja med att berätta det mest dramatiska och förklara bakgrunden långt senare: "Den 10 april 1933 stormade åtta poliser in genom den här porten..."

2. **Cliffhanger håller intresset uppe:**
 - planera gärna in en cliffhanger, en paus eller något som gör att publiken stannar upp undrar vad som ska komma närmast.
3. **Använd gärna många adjektiv och en del värderande ord för att göra berättelsen levande:**
 - "gatorna stank av gamla matrester och halvtrutna lik..."

Stockholmskällan

- "det var inte det fräschaste matstället i stan kan vi säga..."
- "det mest spännande i hela historien är..."

4. **Du får gärna vara rolig:**

- om det passar, lägg in ett skämt eller någon rolig formulering i berättelsen. Det hjälper till att hålla publiken intresserad.

5. **Inkludera publiken:**

- ställ frågor, "hur tror ni det skulle kännas?"
- "Om ni tänker er att det här huset var mycket lägre..."

6. **Genomtänkt avslutning:**

- "Historien är ganska lik vår egen tid ändå..."
- "Så skulle det knappast gå till idag."
- "Efter det flyttade hon till USA, men det är en helt annan historia."
- "Då har vi nått slutet på den här historien och det är dags att tacka för mig. Tack för att ni har lyssnat!"

7. **Använd miljön omkring dig:**

- Ställ dig så att publiken ser det du berättar om
- Peka och visa var saker i berättelsen hände
- Ta en paus om det kör förbi en bil, tills oljudet har tystnat.

8. **Tala tydligt och titta på din publik.**